

Največji slovenski teden
nik v Združenih
državah
Izhaaja vsako sredo.
Naročnina:
Za doma, na leto \$0.56
Za mediane \$1.50
Za inozemstvo \$2.00

NASLOV
uredništva in upravnistva:
1951 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487

GLASILOKSK. JEDNOTE

OFFICIAL ORGAN
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

No. 38.—Štev. 38.

Chicago, Ill., 24. septembra (September) 1919.

Leto V. Volume V.

Razne novice.

Velika stavka jeklarskih delavev.

Minuli ponedeljek dne 22. t. m. je izbruhnila velika stavka skoro v vseh znanih jeklarskih industrijskih mestih širom Združenih držav. Ker jeklarski trust noče priznati unije delavev te stroke, ker jim ne dovoli 8. urnega delavnika, ker jim niče povisati plača in ugoditi še drugim zahtevam, vsled tega počivajo skoro vse jeklarske in železarne; sodi se, da je nad pol milijona jeklarskih delavev na stavki.

V velikih rudotoplincih in jeklarnah v takozvanem Calumet okrožju: So. Chicagu, East Chicagu, Gary in Indiana Harbor je na stavki okrog 80,000 delavev. Samo pri eni družbi (Illinois Steel Co.) stavka 12 tisoč sulužencev.

Med vsemi stavkarji vlada složnost; to jim daje zavest, da bodo zmagali. Unijski organizatorji imajo v glavnem stanu na 90. in Commercial Ave. dela čez glavo pri izdaji unijskih kart in pobiranju pristopnine, ki znaša \$2.00.

Leo M. Rogan tajnik mednarodne unije kovinarskih delavev se je glede stavke izrazil sledеči: "Organizirano se, da bi zmagali in zmagali homo gotovo. Za sedaj bomo plačevali stavkarjem \$2 dnevne podpore; naš stavkarski sklad ne bo tako kmalu izčrpán, ker je vsa Ameriška delavska federacija za nami. Zdržali bomo lahko toliko časa, kakor velika jeklarska korporacija. — Trustiani nam pravijo, da smo boljševiki ker stavkamo na podlagi novih pravičnih zahtev. Jeklarski trust ima sleheno leto okrog \$77,000,000 čistega dobička, nas pa plačuje pri težkem delu po 42c na uro. — Jeklarski magnati so popolnoma tihi; za priznanje naše unije se niti ne zmenijo, mi bomo pa tudi molčali in počivali toliko časa, dokler ne zmagamo."

V Chikaškem okrožju počiva 53 jeklarskih delavev, kjer je delalo v normanem wasu 91,403 mož in sicer:

Tovaren Delavev

South Chicago	20	23,375
Gary	6	19,900
Indiana Harbor	8	14,000
East Chicago	3	2,550
Hegewisch	2	2,500
Hammond	6	4,778
Milwaukee	1	3,000
Waukegan	1	3,000
Evanston	1	800
Joliet	4	15,000
Rockdale	1	2,500
Skupaj		91,403

Jeklarski trust in drugi kovinarski družbe širom Združenih držav so imele konec l. 1918 zaposlenih nad pol milijona železarnekskih delavev in sicer:

U. S. Steel korporacija 268,710

Bethlehem Steel Co. 933,000

Midvale Steel & Ordn. 40,000

Crucible Steel Co. 35,000

Jones & Laughlin Co. 20,000

Republic Iron & Steel Co. 14,668

Youngstown Sheet & Tube 13,500

Lackawanna Steel Co. 12,015

Inland Steel Co. 12,000

Skupaj 513,898

V Pensylvaniji je stavka jeklarskih delavev v sledenih mestih in krajih:

Pittsburgh, Bessemer, Cochran,

Munhall, Rankin, Etna, Homestead, McKees Rocks, Greenville,

Steelton, Monessen, New Castle,

Sharon, Neville, Braddock, Donora,

Allentown, Farrell, Clairton,

New Kensington, Scottsdale, Vandegrift, Hyde Park, Leechburgh,

Cambridge, Pennsyl., Elmira Heights, Elwood City, Versailles,

So. Bethlehem, Lehigh, Titusville,

vprašanjem, pač pa prepriča to-

Lebanon, Wehren, Ellsworth, Milton, Johnstown, Woodlawn, Bristol, Roanoke, Sharon, Read-

ing, zadevno sodbo vsakemu posamež-

nemu članu U. M. W. of A.

Dalje je bila danes sprejeta predloga, da naj se ustanovi nova narodna delavska stranka, ki bi započela svojo agitacijo pri pri-

hodnjih glavnih volitvah s sode-

lovanjem neodvisne in farmerske

stranke.

Wilsonova izjava o Ligi narodov.

San Francisco, Cal. 19. septem-

bra. — Ko se je mudil predsed-

nik Wilson na svojem potovanju

v tem mestu, mu je stavila neka

organizacija več vprašanj v zadet-

vi važnih točk nameravane Lige

narodov.

Predsednik Wilson je dal na

vsa vprašanja povoljna pojasnila

in sicer:

a) Točko glede zastopništva v

vrhovnem svetu Lige narodov se

bo v toliko izpremenilo, da bosta

imeli Anglija in Amerika jednak

stevilo glasov.

b) Na podlagi te lige, ne bodo

zamogle tuje vlade zahtevati ame-

riških čet preko morja.

c) Liga bo skušala rešiti Shan-

tung zadevo s tem, da bo dobila

to ozemlje zopet Kitajska.

d) V smislu točke 10. ne bodo

Združene države prisiljene pomag-

ati Veliki Angliji v morebitnem

sopadu z Irsko.

e) V ustavo Lige narodov bo

pripravljen novi člen XI in ki bo do-

ločil sestavo posebnega tribuna

za reševanje spornih točk in samo-

odločevanja med malimi narodi.

(Op. ured. Ta nova točka bo po-

sebno dobro služila našim Slove-

nem v od Lahov zasedenem ozem- lju.)

Kardinal Mercier, častni meščan New Yorka.

New York, N. Y. 22. sept.

Sodnik Eldert Gary, predsednik ravnateljev jeklarske korporacije

ni hotel danes ničesar omeniti glede velike stavke, ko so ga obiskali razni časnikarski poročevalci.

Kapitalistični listi zatrjujejo, da

se jeklarski baroni ne bodo z lepa

vali ker imajo nad 500 milijonov

dolarjev denarja v rezervnem

skladu za plačevanje dividend

svojim delničarjem; delaveci so pa

trdno prepričani zmage pri tej

stavki, ker se hočejo solidarno dr-

žati.

SLOVENSKI STAVKARJI!

Naš skromen nasvet je, da se

držite vti kot en mož v tej veliki

borbi za dosegajočih pravic. Ne

bodite omahljivi! Bodite v tem

resnem trenotku mirni in trezni!

Prepričani smo, da ga ni rojaka

med nami, ki bi šel opravljati

skebska dela. V slogi in vztrajno-

sti boste zmagali!

Končana stavka stavbinskih delavev.

Minulo soboto je bila v Chicagu

končana nad 2 meseca trajajoča

stavka tesarjev in ostalih organiz-

stavbinskih delavev. Družbe so

se udale in dovolile zahtevano pla-

čilo \$1 na uro. Dne 22. t. m. so se

vrnili vsi delaveci na svoja mesta,

kajti razni pogodbeniki imajo za

okrog \$27,000,000 vrednosti neiz-

vršenega dela. Škoda, za razne

kotraktorje, povzročena vsled te-

stavke znaša okrog sto milijonov

dolarjev; delaveci so pa izgubili

vsedel nezaslužka okrog \$27,000,-

000; stavkalo je namreč 82,000 or-

ganiziranih delavev te stroke.

S konvencije premogarjev.

Cleveland, Ohio. 22. sept. — Na

tu se vršeči konvenciji zveze

premogarjev (U. M. W. of A.) je po-

sebni odsek danes sklenil, da naj

premogarji ne započnejo stavke

iz simpatije do jeklarskih delavev.

New York, N. Y. — Neka ženska

patriotična zveza je započela

kampanjo, da bi vlaže izdala

zopet novece po dva centa v čast

in spomin pok. predsednika T.

Roosevelta.

Ta denar, ki je bil še l. 1874

spravljen iz prometa, bi bil oso-

bit

Bruščena naznanila in dopisi.

V POJASNILO VSEM KRAJEVNIM DRUŠTVOM!

Te dni smo prejeli od nekega krajevnega društva v Pittsburghu, Pa., uradno naznani s prisojno za objavo v "Glasilu."

Ono društvo naznanja vlečeno številko pri srečanju, oziroma žrebanju eekina za \$10. — in ime obse, ki je ekin zadela.

Večkrat se pripeti, da nam društva pošljajo za objavo naznanila za srečanje kake zlate ure, itd. v korist bolniške blagajne. Takega naznanila pa nismo priobčili, ker ga ne smemo, ker to poštna postava prepoveduje na podlagi točke 265 oddelek 2/3.

Tako je tudi strogo prepovedano pošljati po pošti srečkalne tiskete (žrebe), cirkularje, pisma in časopise z oglasi ali naznanimi o srečanju. Državna oblast smatra vse te stvari, da so v zvezi z loterijo in loterijo je pa v Združenih državah strogo prepovedana. Kdor prekrši to postavo, se ga kaznuje z visoko denarno globo, državnim zaporom, ali bojem, listu (časopisu) ki pospešuje loterijo se pa odvzame pravica pošljanja po pošti.

Vsled tega opozarjam vsa krajevna društva, da naj bodo pri tem zelo previdna. Dopisov in naznanih o srečanju tudi v prihodnje ne bomo priobčevali, ker se uredništvo noče vsled tege podajati v nikako nevarnost.

Uredništvo "Glasila K. S. K. Jednote."

Listnica upravnosti.

O pošiljanju lista članom v staro domovino in zameni.

Zadnji čas je prejelo upravnost "Glasila" že več naročil, da bi pošljali list v staro domovino onim članom, ki so vzeli potni list in odpotovali v Jugoslavijo.

Naravno je, da je vsak tak član opravičen do prejemanja "Glasila" ker ga je z drugim asesmentom za toliko in toliko časa plačal. Ker pa v inozemstvo ne moremo pošljati lista tako po eni kakor tukaj, radi tega naj sobraniki in sestre tajnjice krajevnih društva vpoštevajo v tem oziurju tole.

Za vsako številko lista, ki gre v stari kraj moramo plačati en cent (1c) poštnine; to znaša na leto 52 c; za pol leta 26 c. Član, ki hoče dobivati list v staro domovino, naj to razliko posebej plača tajniku (ie) društva, in sicer tedaj ko vzame potni list. Tajniki lahko pošljejo to sesto v poštnih znankah naravnost na upravnost "Glasila." Zaenamaj nam vsak tajnik piše, za koliko časa je vzel član potni list za Evropo; kdor ni doplačal razlike pri poštnini, se mu bo primanjkljaj odražalo od plačane redne naročnine z asesmentom vred. Blagovolite pa upravnosti tudi vedno naznaniti stari naslov tega člana.

Se nekaj pojashnila o zameni Glasila. Ako dohiva kakšno društvo več številka našega lista in bi rad ta, ali drugi pošiljal svojo številko kakemu sorodniku, ali prijatelju tu v Združenih državah, ali pa tudi v staro domovino, to lahko storiti proti doplačilu.

Kakor znano je dandanes "Glasilo K. S. K. Jednote" najcenejši in največji tednik.

Za nečlane volja za Ameriko samo \$1.50 na leto; za Evropo pa \$2.00. Kdor hoče torej list zamenjati, mora doplačati 54 c na leto to Ameriko in \$1.04 za Evropo.

Zadnji čas pošilja na ta način že več kot 50 članov "Glasila," svojcem v staro domovino. Dobili smo že pisma od teh naročnikov, da naš list z velikim zanimanjem in veseljem čitajo.

Končno prosimo, da naj se vsaka tak premembra izvrši uradnim potom, ali s posredovanjem društvenega tajnika (ie) in ne naravnost.

Uprava "Glasila K. S. K. Jednote."

NAZNANIL.

Iz urada društva sv. Vida št. 25, Cleveland, Ohio, se naznanja članstvu tega društva, da je bilo na zadnji redni seji sklenjeno, da se naše društvo korporativno vdeleži slavnosti razvijanja in blagovljenja nove zastave društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ, ki se vrši v nedeljo, dne

28. septembra, t. l. ob tretji uri popoldne.

Zbirali se bomo ob 2. uri pop. v Knasovi dvorani in so prošeni člani, da se polnoštevilno udeleži slavnosti, kajti društvo sv. Višča št. 25 KSKJ in društvo Marije Magdal. št. 162 sta si prava sobrat in sestra po pravilih KSKJ; radi tega je dolžnost vsakega člana našega društva, da se zagotovo udeleži slavnosti blagovljenja novih zastav kakor gor oznaceno. Pomnite, da je razvite nove zastave za vsako društvo velikega pomena; zastava je ponos in najdražja svinčinja društva, pod katero se zbirajo članstvo pri raznih prilikah. Kako bo pa se ponosno to vrlo žensko katoliško podprtino društvo na svojo novo krasno zastavo, ki bo vedno vabila verne sestre in tudi druge verne Slovence pod svoje okrilje.

Pri tej priliki izražam že danes omenjenemu društvu sv. Magdalene iskrene čestitke, da si je v tako kratkem času obstanka nabavilo dragoceno zastavo; želim mu pod isto mnogo napredka in blagovslova božjega!

S sobratskim pozdravom do vsega članstva KSKJ.

Josip Russ, tajnik dr. sv. Vida št. 25. KSKJ.

II. IZKAZ DAROV.

za pogorelice, člane dr. št. 45 v East Helena, Mont.

Dr. sv. Petra in Pavla št.	
62 Bradley, Ill	\$10.00
Dr. Mar. Zdr. Bol. št. 94	
Cumberland, Wyo.	10.00
Dr. sv. Jožefa št. 23	
Barberton, Ohio	5.00
Dr. sv. Jožefa št. 53	
Waukegan, Ill.	5.00

Skupaj \$30.00

I. izkaz \$24.30

Skupaj \$54.30

Iskrena hvala vsem darovalcem! Denar odpošljemo na prisostni mestu, ko se nabere še malo večja svota skupaj.

ZAHVALA IN POTRDILA.

Za pogorelice je darovalo društvo sv. Barbare št. 40 Hibbing Minn., znesek \$5. — Sveto hvaleno prejel naravnost od tega društva.

Za dr. sv. Cir. in Met. št. 45 v East Helena, Mont.

John Kamby, tajnik.

Chicago, Ill.

Dan za danem čitamo razna došla pisma naših rojakov iz starega kraja, iz katerih se vidi globok izraz hvaležnosti ko so prejeli poslane darove od svojcev živečih tu v Ameriki. Ginjeni veselja blagrujejo dobrotnike, kateri so se jih spomnili še ob času, ko je bila potreba največja. Vsaj za enkrat so ti revezzi pozabili vso lakoto in pomanjkanje, ki jim je povzročila nesrečna vojna. Kakor razvidno iz došlih poročil se je tega zdravja v Sloveniji vsaj deloma na boljše obrailo, a druga poročila pa govore o slabih poljskih pribdelkih, ker jim je toča vse učila.

Zima se bliža, oblike in obuvala nimajo, ako se sploh kjer dobi, so pa cene tako visoke, da posamezniki niti misliti ne morejo, da bi kupili vsaj za silno potrebo. Da še vsaj ta beda nekoliko olajša, si je Z. J. Ž. in D. Širok Amerike nadela nalogu, da vrši to človekoljubno delo. Za ves trud, žrtve in delo ne zahtevamo nikake koristi in hvale, pač pa želimo in prosimo od strani rojakov splošne podpore.

Minuli tridnevni bazar v Pula, dvorani v Chicagu se je izvršil še precej povoljno z 410 dol. črste preostanka. Razun tega je pa še preostalo toliko lepih in dragocenih dobitkov, da smo sklenile še dvakrat obdržavati enaki bazar.

Prvi bode dne 5. in drugi dne 12. oktobra, t. j. dve zaporedni nedelji, in sicer v Hoerberjevi dvorani 2131 Blue Island Ave. Chicago.

Zatroej ponovno prosimo cejeno slovensko občinstvo iz Chicago in okolice, da se polnoštevilno udeleži tega bazara, in tako pokaže lubezen in sočute do ubolega naroda v stari domovini.

Odbor

Zvez Jugosl. Žena in Deklet.

Pisma iz stare do-movine.

Sobrat Frank Laurič, stanovanec na 624 Summit St. v Jolietu je prejel te dni od svoje matere in sestri iz Srednjega Lipovca, fara Ajdovec pri Žužemberku pismo sledete vsebine

Dragi moj sin!

Najprvo lepo pozdravljam tebe, ženo in otrok. Naznanjam ti, da sem prejela blago (kišo) od tebe in se vam prav lepo zahvaljujem. Bog vam stoterno povrni to dobroto; jaz vaju ne bom potabilna. Želela sem vedno dobiti kako pismo od vaju; no zdaj je ponos in najdražja svinčinja društva, pod katero se zbirajo članstvo pri raznih prilikah.

Vprašam te, če jih je dosti takoj med vojno pomrlo? Da, žaljivo veliko je bilo ubitih, čez trideset iz našega okraja, da ti vse še naštetili ne morem. Martinov striec so umrli pri vojakih; žena mu je umrla za špansko bolezni doma, sedem po številu; ali ni to žalostno! Pri Lazetovih v Velikem Lipovcu so ostali tudi sami otroci brez staršev, oče je pri vojakih umrl, mati pa doma. Mica Palkova je bila pri Lozetovih omožena; Zefka Tkaceva se je omožila v Treči vasi; obe sta umrli; slednja je pustila 4 male otročice. Pri nas je dosti žensk pomrlo za špansko bolezni, med tem ko so bili gospodarji ubiti v vojni. Tudi pri nas smo bili vsi hudo bolani.

Jože je prišel iz Rusije kjer je bil 4 leta zdoma. Tedaj so bile težave za nas in zanju, osobito ko je prišel domov, ker je tudi hudo zbolel in vsi otroci in me za njim. Pa smo hvala Bogu počasi zopet okrevali vsi.

Pri nas v našem kraju letina slabajo kaže; ne vem kako se bomo čez zimo preživel; draginja je taka, da se ne more izhajati; pa se nam vse še na hujše kaže. Poštevno draga je obutev in živina; en par volov velja čez K8000 — pa še niso taki, da bi oral. Lansko leto smo dali pri nas še čez K 1000 — samo za obutev. Prosim te torej, ako bi nam mogel poslati kaj čevljev, ako ni tam predrago; bomo že poravnali.

Prosim, ne zameriti mi, ker se vama res ne morem zadostno zahvaliti za vse, kar sta nam poslala; koliko bi nas vse to veljalo, če bi stvari tukaj kupili! Pa saj se jih še ne dobijo. Bog Vama torej stokrat poplača!

Z iskrenim pozdravom do vas vseh, tvoja hvaležna

ga svaka Mihael Grivec, naj mi ga naznam zaradi važnih stvari, za kar se že vnaprej lepo zahvaljujem. — Dotičnik je živel pred 3 leti v Red Cliff, Colo.

Z rojaškim pozdravom

Frank Lavrič,

624 Summit St. Joliet, Ill.

Taktika velike četvorice v Parizu.

Že več mesecov sedi nekaj diplomatov pri zeleni mizi v Parizu, kjer odločujejo usodo v bojnosten skorih svetovnih narodov.

Najprvo so prišli na vrsto Nemci; tem so sledili Avstrije in Bolgari; torej vsi premaganci. Polklicani so bili tudi zastopniki drugih držav, oziroma narodov, da izrazijo svoje želje pred tribunalom "velike četvorice." Eni izmed teh so se vrnili zadovoljni domov, drugi pa užljenci, razčarani in — prevarani. Čemu pa tudi ne? Velika četvorica gleda pri barantanju z malimi narodi kaj rada edinole na svojo lastno korist; predvsem pa Anglija in pohlepna Italija.

Kakov znano, zastopa interes Slovencev posebna mirovna komisija v Parizu, ki se je moral priklopiti Srbinom. Kako požrtvalno in naporno delujejo in se mučijo ti zastopniki slovenskega naroda, zbrani v Parizu, čitamo lahko zopet v današnjem izvirnem poročilu "Nekaj iz Pariza", izpod peresa, ameriškim Slovenem dobro znanem župnikom Rev. Jurij Trunk a. To poročilo je prizvedeno na tretji strani tega lista.

Naša slovenska mirovna komisija dela noč in dan, da bi rešila, kar je še za rešiti. Iz posebne milosti pobere tu in tam kako drobitino iz bogato obložene zeleni mize velike četvorice. Žal, da nam "pravični" zavezniki niti drobitne naravnost ne privoščijo! Ta je torej taktika velike četvorice v Parizu. Kolikorat so že skušali slovenski mirovni delegati da bi bili uradno zaslani. Pa vse zmanj! Velika četvorica se izgovarja: "Z Vami nočemo imeti nobenega posvetovanja, ker ste premaganci." — Glavna podložna je pri tem počasna Italija; ker se opira na svojo tajno pogodbo. Mi pa pravimo, da bo zgodovina svetovne vojne dokazala resnico o premaganih in zmagovaleh. — Če bi se ne bili lansko jesen uprli jugoslovenski poklici in divizije povelju avstrijskih generalov — če bi se ne bili naši slovenski fantje ob Šoči in Piave odločno uprli strelnjanju na sovražnika — če bi se mu ne bili celo pridružili — če bi se ne bili naši jugoslovenski pomorski držali tako premožljeno pri predaji avstrijske mornarice — bi morata trajala vojna z Italijo še danes? Jugoslovanji bi bili lahko vse avstrijske bojne ladje potopili, ko je bila zadnja ura Avstriji, pa so jih rajši izročili nepoškodovane zaveznikom. Zavezniki so torej s pomočjo Jugoslovanov uničili nemški in avstrijski militarizem. In kako zahvalo žanje Jugoslovani danes za to? —

V prihodnji številki bomo pričeli nad vse zanimivo pismo nekega ameriškega kapitana, ki je bil priča pri predaji avstrijske mornarice zaveznikom. Ta kapitan dokazuje, da gre Jugosloveni pri pridobitvi zmage.

In na mirovni konferenci še danes ni do celo rešeno jadransko vprašanje. Govori in piše se pač veliko o Reki in Dalmaciji. Kaj je pa z našim Trstom, Istro, Gori-

co in zasedenem okrajem na Notranjskem?

Ali bodo vse te kraje res Italijani s silo obdržali? Ako se to izvrši, potem bodo naši nesrečni Slovenci v resnicu vsled minule vojne najbolj oškodovani in pričadeti. Italijan bo z dovoljenjem pravičnih? zaveznikov iztrgal pljuča iz našega narodnega telefona! — Vse to kriči po maščevanju. In isto bo enkrat zopet za Italijana usodno Ogenj v vasi se latko pogasi; ne more pa nobenega sila pogasiti srda in notranje ognja med narodom.

Taktike velike četvorice res ne moremo nikakor umeti. Veden se govori in piše o osvobojevanju in zaščiti malih narodov, med tem ko ta četvorica naravnost pomebuje Slovence v italijansko žrelo. In pri tem tudi ne razumemo našega predsednika Wilsona, kakor pojme ima o samoodločevanju premaganih narodov. V zadevi je najbolj nujna potreba danes v Jugoslaviji posebna hrana za normalni razvoj otrok, katero hrano je mogoče dobivati sedaj le s pomočjo posebne pomočne organizacije, in 2) ker je American Relief Administration European Children's Relief, pod vodstvom Mr. Hooverja najbolj merodajna organizacija za prehrano otrok, zato American Hugo-Slav Relief pozivajo vse svoje prijatelje in vse druge organizacije interesirane v pomočni akciji za Jugoslavijo, naj ga podpirajo v tem njegovem blagodarnem delovanju. Njegov uspeh pomenja rešitev naraščajoča v Jugoslaviji. Njegov uspeh bi pomenjal bolezni in trpljenje med tisočimi bednimi slovenskimi, hrvatskimi in srbskimi otroci, od katerih je ovisna bodoča sila in uspeh nove države, za ustanovitev katere so se borili Slovenci, Hrvati in Srbi.

Darovi za Children's Relief naj se pošljajo na American Relief Administration European Children's Relief, 115 Broadway, ali na American Hugo-Slav Relief, 511 Fifth Avenue, New York City.

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravnštvo:

CHICAGO, ILL.

Telefon: Canal 2487.

Naročnina:

\$0.96

Za člane, na leto.....	1.50
Za nečlane	2.00
Za inozemstvo	2.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

1951 West 22nd Place, CHICAGO, ILL.

OFFICE:

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 2487.

Subscription price:

\$0.96

For Members, per year.....	1.50
For Nonmembers	2.00
For Foreign Countries	2.00

81

Barbarsko početje Italijanov.

Iz uradnega informacijskega "biroja" jugoslovanske legacije v Washingtonu smo prejeli pred nekaj dnevi dolni označeno tiskano poročilo, kako počenjajo Italijani z onimi nesrečnimi Slovenci, ki živijo v okupiranih krajih na Primorskem.

To poročilo je dal v javnost Jugoslovanski odbor v Parizu, 17 Rue Cadet.

Da bo ameriška javnost vedela in znala soditi, kako počenjajo pohlepni in imperialistični Italijani z nesrečnimi stanovniki "rešenega ozemlja" (terre redente), prinašamo to okrožnico najprvo v izvirniku, oziroma v angleščini.

Kdorkoli izmed cenjenih čitateljev je poznan s kakim angleškim listom v svoji naselbini, naj ta članek izreže ter ga izroči angleškemu listu za objavo. Umenost bi bilo tudi poslati to poročilo o barbarstvu Italijanov raznemu senatorju v Washingtonu. Naj zve ameriška vlada, da počenjajo fanatični italijanski šovinisti sedaj — v času premirja — oziroma za časa miru — z našimi Slovenci hujše kot barbari in Turki.

Označeno poročilo se glasi v angleščini sledče:

Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes
Official Information Bureau — Dr. Voyslav M. Yovanovich, Director
514 Southern Building, Washington, D. C.

The Jugoslav Committee, 17 Rue Cadet, Paris.

BARBAROUS PROCEDURE.

In all the Allied countries the expression "terre redente" (redeemed lands) has become almost general in its application to the regions which Italy has occupied on the eastern shore of the Adriatic since the armistice. The irony of it! If an Interallied Commission were to proceed to those parts and hear the complaints of the population it would have plenty of occasion to note that the occupants are rendering themselves guilty of acts of violence and cruelty which, thus perpetrated in the heart of civilized Europe, constitute a veritable disgrace to all humanity. Superior considerations did not permit that the population of the eastern Adriatic shore should be consulted as to whether it wished to be annexed to Italy. The representatives of the latter gave the world most clearly to understand that they would not permit any such referendum. Their reason for this attitude was that they knew that in this case even Trieste would be lost to Italy.

The population of the eastern Adriatic shore, the overwhelming majority of which sees its salvation solely in union with Jugoslavia, endures the Italian yoke only with the greatest reluctance. But above all it desires to preserve its language and its mother tongue of which no foreign master has been able to deprive it throughout the thirteen centuries during which it has inhabited these regions. This was not at all what the occupants desired. Hence their fury against the unhappy population which they "redeemed", after it had already on October 29, 1918, proclaimed its independence and union with the Jugoslav State.

We append a deposition made on July 1 at the "Ljubljana Office for the occupied territory" by Peter Stanfelj, of the village of Saint Florian near Goritz. He relates a shocking case which occurred at the said village. This place is situated on the right bank of the Isonzo and according to the census of 1910, it has 1345 inhabitants, 1341 of whom are Slovenes, one Italian and three members of other nationalities. Six young Slovenes were singing Slovene songs in a restaurant. A woman from Goritz denounced them for it, and they were taken in chains to Cormons and a few days later to Udine. There they were sentenced to death by a court-martial. The sentence was not carried out, but half-a-litre of blood was drawn from each of them, and then they were beaten and compelled to cry "Eviva Italia!"

The text of the deposition, the report of which we reprint here, runs as follows:

OFFICE OF THE OCCUPIED COUNTRIES AT LJUBLJANA

REPORT OF STATEMENT

made by Peter Stanfelj, domiciled at Saint-Florian near Goritz, at present in Ljubljana, Hradeckega vas No. 46.

About 5 months ago there were at Likar's inn at Saint-Florian v. Brdih near Goritz the boys Joseph Klanjsek, Joseph Bajt, Francis erič, Francis Bajt, Francis Jakin and one more, whom I do not know. At the next table in the same room sat 3 persons from Goritz, one woman and two men. The above-named boys were singing Slovene songs, which seemed to displease the other party, one of whom — the women — cried at last: "Why do you sing Slovene songs here now? We are now in Italy here and Slovene is out of place!" There arose a dispute, which was continued outside. The woman ran off to the Italian Commander of the garrison and denounced the whole business to him. He at once sent a patrol of carabinieri to the port. After a preliminary investigation one of the carabinieri pointed his revolver at the aforesaid Tercie in order to shoot him, but was prevented from doing so by the Tercie's sister who happened to be present.

On the following day the boys were called to the Police-Station (station of carabinieri) and ordered to report themselves as former Austrian soldiers, whereupon they were immediately arrested. Them they were put in irons and taken to the town of Cormons and a few days later to Udine. There they were for some time under guard in the open air, surrounded by machine guns. They were brought up before an Italian court martial, which condemned them to death. The sentence of death was not executed, but one day the Italians bled, extracting about half of a litre of blood from the arms of each of them. The weakened boys almost fainted away, whereupon their Italian torturers flogged them so brutally, that they lay writhing on the ground with suffering and weakness. They were afterward taken to the hospital.

The parents were in a great state of anxiety about the fate of their boys. They made constant enquiries about their fate, but in vain. Only in May this year learned that their boys were lying in the hospital at Udine. Then the mother and sister of Joseph Klan-

sek and the sister of Frank Tercie went to the hospital, they found all the six boys in a very bad state. Frank Tercie, who was to have been killed before, was in a specially weak condition. The boys told the three women about their illtreatment, and their account entirely corroborated the particulars given here. They begged with tears to be released. At the petition of the three women the military authorities promised to transfer the boys to Trieste, but instead of that they soon afterward took the boys to Padua, where they are still detained.

Regarding their food we beg to state, that the four of hem together received one tin of canned meat and one loaf of bread a day, nothing else. The three women brought them some provision when they visited them in the hospital at Udine, and after that they sent them some food from time to time from home. We beg to point out that without this help the boys would have died of exhaustion.

As was said before, blood has been taken from the boys, and the soldiers, by order of military authorities, beat them cruelly. Under the blows the boys fell to the ground while the Italians forced them to cry "Eviva Italia!" and threatened that they would not stop the beating until their victims repeated those words.

The above facts are known to the undersigned from authentic sources.

Read and signed at Ljubljana on the 1st of July 1919.

Chief of the Office: Dr. Vodopivec. (signed) Peter Stanfelj.

V slovenskem prevodu:

Jugoslovanski odbor, 17, Rue Cadet, Pariz.

BARBARSKO POČETJE.

V vseh zaveznih državah je postal izraz "terre redente" (rešena zemlja) že skoro v obči raben za one kraje, katere je Italija okupirala na iztočnem obrežju Jadranskega morja od kar je bilo premirje sklenjeno. O kolika ironija v tem oziru! Če bi se medvezniška komisija podala v te kraje, in bi sišla pritožbe ljudstva, bi imela dovolj priložnosti spoznavati, da postavlajo okupantje (Italijani) sami sebe krive prestopkov nasilja in grozovitosti, ki se dandanes izvršujejo v osrčju civilizirane Evrope; ta početja so prava sramota za vse človeštvo. Višja razsojevanja (Mirovna konferenca v Parizu. Opstaveva) niso dovolila, da bi bilo ljudstvo, živeče na iztočni jadranski obali zaslišano, je li želi priklopitev k Italiji? Zastopniki slednjih (Italijani) so svetu jasno povedali, da nikakor ne dovolijo takega splošnega glasovanja (plebiscita). Vzrok temu je bil ta, ker so (Italijani) dobro vedeli, da bi bil v slučaju splošnega glasovanja celo Trst izgubljen za Italijane.

Prebivalstvo na iztočni strani Jadranskega morja — kojega pretežno večina uvideva svojo rešitev samo v zvezi z Jugoslavijo — prenaša italijanski jarem le s skrajnim odporem. Poleg vsega tega pa želi to ljudstvo ohraniti svoj občevalni, oziroma svoj materin jezik, cesar mu ni zamogel odvzeti noben tuji gospodar tekom minulih trinajstih stoletij, odkar živi to ljudstvo v onih krajih. To pa se ni vse, kar so okupantje (Italijani) želeli. Iz tega izvira njih "furija" naprav nesrečnemu (slovenskemu) ljudstvu, koje so "rešili" že potem, ko je to ljudstvo dne 29. oktobra 1918 proglašilo svojo neodvisnost in zvezo z Jugoslovansko državo.

Tukaj prilagan izjavo, narejeno dne 1. julija v "Ljubljanskem uradu za okupirani teritorij" po Petru Stanfelju iz vasi Šent Florjan blizu Gorice. Ta navaja pretresljiv slučaj, ki se je pripetil v tej vasi. Ta kraj leži na desnem bregu Soče in je štel na podlagi uradnega ljudskega štetja 1910. trinajststo pet in štirideset (1345) prebivalcev; od teh je bilo 1341 Slovencev, en Italjan in trije stanovniki drugih narodnosti. Sest mladih Slovencev je bilo v neki gostilni slovenske narodne pesmi. Neka ženska iz Gorice jih je vsled tega denuncirala, nakar so bili uklenjeni v verige in verige v tirani v Kormin; čez par dni zatem pa v Videm (Udine). Tam jih je vojaško sodišče obudio na smrt. Smrtna obsodba se pa vendarle ni izvršila, ampak vsakemu izmed aretiranov so izpustili po pol litra krvi; nato so jih še pretepali in prisili, da so zaklicali: "Eviva Italia!"

Besedilo te izjave, katero prinašamo tukaj se glasi sledče:

MOJA IZJAVA.

Piše Frank Stanfelj, doma iz Sv. Florjana pri Gorici, sedaj v Ljubljani, Hradeckega vas štev. 46.

Pred petimi meseци so bili v Likarjevi gostilni v Sv. Florjanu v Brdih pri Gorici fantje Jožef Klanjsek, Jožef Bajt, Frank Terčič, Fr. Bajt, Fr. Jakin, in eden, kojega imena ne poznam. Pri sosedni mizi v isti sobi so sedeple tri osebe iz Gorice, dva moška in ena ženska. Zgoraj imenovani so prepevali slovenske pesmi, kar se je zdelo nedobro družbi pri drugi mizi. Ženska je končno zakričala: Zakaj pojetek tukaj slovenske pesmi? In zatem je pristavila: Sedaj smo v Italiji in Sloveniji se izgubite iz tega prostora!

Nastal je preprič, ki se je nadaljeval pred gostilno. Ženska je pohitela k laškemu poveljniku ter mu povedala celo zadevo. Italijanski poveljnik je takoj poslal patruljo karabinjerjev. Po kratkem povpraševanju je eden izmed vojakov nastavil svoj revolver na prsi premenjenega Terčiča ter ga hotel ustreliti. Nesrečo je preprečila Le Terčičeva sestra, ki je slučajno prišla na lice mesta. Naslednjega dne so bili pozvani fantje na policijsko postajo ter dobili povelje, da se priglasijo kot prejšnji avstrijski vojaki. Takoj zatem so bili aretirani.

Vkljenili so jih v verige ter odvedli v Kormin in par dni pozneje v Videm. Tam so preživelvi več dni na odprttem prostoru, obdani od strojnih pušč.

Nato so jih spravili pred preki sod, ki jih je obodil na smrt. Smrtna obsodba pa niso izvršili, temveč puščali vsakemu pol litra krvi. To je fante tako oslabelo, da so bležali na tleh, nakar so jih prevedli v bolnico. Stariši fantov so bili v velikih skrbih zanje. Neprestano so izprševali za njih usodo, a zaman. Šele koncem maja leta so izvedeli, da so vsi ti fantje v bolnici v Vidmu.

Nato sta odšli mati in sestra Jožeta Klanjščeka ter sestra Frank Terčiča v bolnico, kjer so našle vse fante v zelo slabem stanju. Povedali so tem trem ženskam, kako so Italijani postopali z njimi ter našli vse okoliščine krutega postopanja. Frane Terčič, ki je bil oboden na smrt, je bil prav posebno v slabem telesnem stanju. S solzami v očeh so prosili fantje, naj jih spuste domov. Na prošnjo teh žensk so vojaške oblasti obljudile, da bodo fante prevedle v Padovo, kjer se nahajajo še sedaj.

Povedal bom, da so dobili širje izmed jetnikov vsak dan samo eno kano mesa ter kos kruha in ničesar družega. Tri ženske, ki so jih prišle obiskati so prinesle nekaj živeža seboj v Videm ter jim tudi posneje poslale nekaj živil od časa do časa. Povem nadalje, da bi fante lakote pomrli, če ne bi bilo te pomoči.

Kot sem že prej rekел, so puščali Italijani fantom kri in italijanski vojaki so jih na povlevo vojaških oblasti okruno pretepali. Fantje so popadali na tla in italijanski vojaki so jih prisili, da so kričali "Eviva Italia!" Rekli so, da ne bodo prej odnehalni, dokler ne ponovno njih žrtve teh besed.

Navedena dejstva so znana podpisanimu iz verodostojnih virov. Prečitano in podpisano v Ljubljani 1. julija 1919.

Dr. Vodopivec, načelnik urada. Podpis: Peter Stanfelj.

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JE-DNOTE!

Cenjeni sobrat! Cenjena sestra! Stopi v vrsto agitatorjev za našo Jednoto!

Poslužujte se lepih nagrad za

Vsi na krov in na delo za 1000 novih članov!

Geslo K. S. K. J. je: Vse za vro, dom in narod! Sloga. — Bratstvo. — Pomoč. —

NE POZABITE LEPIH NA- GRAD K. S. K. JEDNOTE!

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV K. S. K. J.

1. Društvo sv. Stefana, Chicago, Ill.

Predsednik John Terčič, 2300 So. Hoyne Ave. Tajnik Math. Grill, 2317 So. Kroll St. Zastopnik Anton Gregorich, 2112 W. 23. St. Redna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu v Slovenski cerkveni dvorani.

2. Društvo sv. Jozefa, Joliet, Ill.

Predsednik John Filiak, 1203 Elizabeth St. Tajnik John Vidmar, 611 N. Broadaway St. Zastopnik John A. Tešnik, 1012 N. Chicago St. Redna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu v Starji Šoli.

3. Društvo sv. Jurja, Joliet, Ill.

Predsednik John Kreš, 605 N. Chicago St. Tajnik Joseph Panian, 1001 N. Chicago St. Zastopnik Mart. Konda, 206 Jackson St. — Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Starji Šoli.

4. Društvo sv. Cirila in Metoda, Topeka, Minn.

Predsednik John Tekavec, 270 S. Soudan, Minn. Tajnik Jos. Oblak, box 1162, Soudan, Minn. Zastopnik Stefan Ahlin, box 734, Soudan, Minn. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Tower, Minn. v cerkveni kapeli.

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, III., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. septembra 1919 skupna izplačana podpora \$1,691,394.37.

GLAVNI URADNIKI:

Začasni gl. predsednik: Math. Jerman, 332 Michigan St., Pueblo, Colo. I. podpredsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill. Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Glavni blagajnik: John Grahak, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill. Duhovni vodja: Rev. Francis J. Albe, 620-10 St., Waukegan, Ill. Pooblaščenec: Ralph F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill. Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivcev, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill. Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill. Math Kostainšek, 332 No. 3rd Ave. West; Virginia, Minn. John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa. Frank Frančič, 311-2nd Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihail J. Kraker, 719 E. 3rd St., Anaconda, Mont. Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa. Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Joseph Russ, 6517 Bonita Ave., N. E., Cleveland, Ohio. Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canad 2487. Vsa pisma in deurne zadeve, tikojoče se Jednote naj se posiljajo na glavno tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razne naznane, oglase in narocino na pa: "GLASILLO K. S. K. JEDNOTE, 1915 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

se vrši vsako prvo nedeljo v Wodmanski dvorani.

63. Društvo sv. Lovrenca, Cleveland, Ohio. — Predsednik Anton Globokar, 3612 E. 82nd St. — Tajnik Anton Kordan, 327 E. 77th St. S.E. — Zastopnik Jakob Jančar, 3600 E. 81st St. S.E. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v M. Pluth dvorani, 3611 E. 81st St.

64. Društvo sv. Jurja, Etna, Pa. — Predsednik Josip Jagušič, 10 Craft Ave. — Tajnik John Skoff, 13 Gardner St. — Zastopnik Frančišek Skrln, 28 Bridge St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo na št. 28 Bridge St.

65. Društvo sv. Janeza Ev., Milwaukee, Wis. — Predsednik John Ketiš, 538-2nd Ave. — Tajnik John Močnik, 538 2nd Ave. — Zastopnik Joe Windishman, 483 Virginij St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v dvorani g. M. Rep, 479 National Ave.

67. Društvo sv. Nikolaja, Steelton, Pa. — Predsednik John Krašević, 211 Main St. — Tajnik John Matjašič, 556 So. 3rd St. ast. Z. M. Matjašič, 556-3rd St. — ZSeja se vrši vsako tretjo nedeljo v društvenej dvorani sv. Alojzija.

69. Društvo sv. Jožefa, Great Falls, Mont. — Predsednik Geo Starich, 2299 N. 6th Ave. — Tajnik Frank Ursich, 3711 N. 4th Ave. — Zastopnik Jakob Stariba, 1711 No. 6 Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo sočto v Blk. Bldg.

70. Društvo sv. Srca Ježusovega, St. Louis, Mo. — Predsednik Josip Simonich, 2855 Lyon St. — Tajnik J. Mihelič, 2842 So. 7th St. — Zastopnik Anton Bukovitz, 3400 Kosciusko St. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Fr. Virantovi dvorani.

71. Društvo sv. Anton Pad., Crabtree, Pa. — Predsednik Andy Lovrenc, Gen. Delivery. — Tajnik in zastopnik Andrej Jerch box 92. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v A. Jerch prostori.

72. Društvo sv. Anton Pad., Ely, Minn. — Predsednik Frank Veranth, box 154. — Tajnik John Otrin, box 322. — Zastopnik John Skulj, box 529. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Fr. Virantovi dvorani.

73. Društvo sv. Jurja, Toluca, Ill. — Predsednik Ivan Rački, box 241. — Tajnik Vincent Rački, box 133. — Zastopnik John Parlich, box 314. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Hrvatski Cerkveni dvorani.

74. Društvo sv. Barbara, Springfield, Illinois. — Predsednik Anton Kužnik, 1201 So. 19th St., Springfield, Ill. — Tajnik Martin Banič, 1816 N. 9th St. — Zastopnik Jernej Mlakar, 1848 S. Renfro St. — Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slovenski Šoli.

75. Društvo sv. Martina, La Salle, Ill. — Predsednik Ignac Jordan, R. F. D. No. 24. — Tajnik Jak. Strukelj, 1240 Third Street. — Zastopnik Fr. Gergovich, 829 Crossat St. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenski Cerkveni dvorani.

77. Društvo Marije Zdrobovje, Forest City, Pa. — Predsednik John Pungerchar, R. D. 2. box 36. — Tajnik John Osolin, box 492. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v M. Slanovi dvorani.

78. Društvo Marije Pomagaj, Chicago, Ill. — Predsednik Matilda Dujler, 1856 W. 23 St. — Tajnika Mary Blaj, 1854 W. 21st Pl. — Zastopnica Margaret Petrovič, 1920 W. 22 St. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v A. Jerch prostori.

80. Društvo Marije čist. Spoč., So. Chicago, Ill. — Predsednica Ursula Kujčič, 9441 Ewing Ave. — Tajnika Marija Jaryszak, 7600 Creiger Ave. — Zastopnica Katarina Jakovčič, 9621 Ave. M. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Medoševi dvorani.

81. Društvo Marije Sedem Zalosti, Pittsburgh, Pa. — Predsednica Maria Lokar, 4840 Hatfield St. — Tajnika Jozefine Fortan, 4822 Plum Alley. — Zastopnica Ana Golobič, 5621 Carnegie St., Pittsburgh, Pa. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v K. S. Domu.

83. Društvo sv. Alojzija, Fleming, Kans. — Predsednik Joseph Gerant, R. R. 2, Pittsburgh, Kans. — Tajnik Anton Skubitz, R. R. 2, box 64, Pittsburgh, Kans. — Zastopnik Frank Linz, R. R. 2, Kans. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Joe Shart dvorani.

84. Društvo Marije Sedem Zalosti, Painesdale, Mich. — Predsednik Juraj Pintar, box 458, Painesdale, Mich. — Tajnik Juraj Pintar, box 458, Painesdale, Mich. — Zastopnik Anton Kružič, box 77, Painesdale, Mich. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v I. O. O. F. dvorani ob 2 uri popoldne.

85. Društvo M. čist. Spoč., Lorain, O. — Predsednica Agnes Kloparski, se, 1735 E. 33. St. — Zastopnica Ivanka Sveti, 1782 E. 28th St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v A. Virantovi dvorani.

86. Društvo sv. Srca Marije, Rock Springs, Wyo. — Predsednica Mary Karshishnik, 627 N. Front St. — Tajnika Apol. Mrak, c. o. "Rock Springs Miner," — Zastopnica Frančiška Mrak, b. 253. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Slovenskom Domu.

87. Društvo sv. Anton Pad., John Ketiš, 538-2nd Ave. — Tajnik John Močnik, 538 2nd Ave. — Zastopnik Joe Windishman, 483 Virginij St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v dvorani g. M. Rep, 479 National Ave.

88. Društvo sv. Nikolaja, Steelton, Pa. — Predsednik John Krašević, 211 Main St. — Tajnik John Matjašič, 556 So. 3rd St. ast. Z. M. Matjašič, 556-3rd St. — ZSeja se vrši vsako tretjo nedeljo v društvenej dvorani sv. Alojzija.

89. Društvo sv. Jožefa, Great Falls, Mont. — Predsednik Geo Starich, 2299 N. 6th Ave. — Tajnik Frank Ursich, 3711 N. 4th Ave. — Zastopnik Jakob Stariba, 1711 No. 6 Ave. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo sočto v Blk. Bldg.

90. Društvo sv. Cirila in Metoda, So. Omaha, Nebraska. — Predsednik Josip Krizmančič, 5605 — 33rd Ave. — Tajnik Anton Krašević, 1529 Jeffers St. — Zastopnik Peter Ladič, 17th Street. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo sočto v mesecu zvezde v Hrvatsko-Slovenški cerkevni dvorani.

91. Društvo sv. Petra in Pavla, Etina, Pa. — Predsednici Matej Belavčič, Conn. — Predsednik Andy Lovrenc, Gen. Delivery. — Tajnik in zastopnik Andrej Jerch box 92. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo na 1841 Chauteau Ave.

92. Društvo sv. Antona Pad., Crabtree, Pa. — Predsednik Josip Lovrenc, Gen. Delivery. — Tajnik in zastopnik Andrej Jerch box 92. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Fr. Virantovi dvorani.

93. Društvo sv. Cirila in Metoda, So. Omaha, Nebraska. — Predsednik Josip Krizmančič, 5605 — 33rd Ave. — Tajnik Anton Krašević, 1529 Jeffers St. — Zastopnik Peter Ladič, 17th Street. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo sočto v mesecu zvezde v Hrvatsko-Slovenški cerkevni dvorani.

94. Društvo sv. Alojzija, Broughton, Pa. — Predsednik Josip Rudman, box 320 RFD. 5, Wilkinsburg, Pa. — Tajnik George Krotec, 130-4th St. Rankin, Pa. — Zastopnik Math Kozan, 332-3rd St. Rankon, P. O. Bradcock, Pa. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Rock Springs dvorani.

95. Društvo sv. Alojzija, Broughton, Pa. — Predsednik Frank Moraue, box 237. — Tajnik Anton Ipavec, box 123. — Zastopnik Jacob Brulc, box 197. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v slovenski dvorani.

96. Društvo sv. Alojzija, Broughton, Pa. — Predsednik Frank Kramer, box 61. — Zastopnik Konst. Podlesnik, box 79. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v M. C. dvorani.

97. Društvo sv. Barbara, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Ljuba Zeleznjak, 2505 Butler St. — Tajnika Marija Mančec, 86 — 45th St. — Zastopnik Maria Kostelac, star., 4937 Hatfield St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Millvale, Pa.

98. Društvo sv. Friderik Baraga, Cleveland, Ohio. — Predsednik Math Knaus 216 W. Oak St. — Tajnik John Kochevar, 131 W. Poplar St. — Zastopnik Louis Baraga, 326 W. Poplar St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v L. Kovačevi dvorani.

99. Društvo sv. Alojzija, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

100. Društvo sv. Barbara, Mt. Olive, Ill. — Predsednik Paul Krivačič, P. O. — Tajnik Anton Gorščič, Box 781. — Zastopnik Mate Gorščič, Box 774. — Tajnik Anton Mariničič, 1005 Sheridan Rd. N. Chicago, Ill. — Zastopnik Anton Mariničič, 1005 Sheridan Rd. N. Chicago, Ill. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v M. S. Stanovi dvorani.

101. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

102. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

103. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

104. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

105. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

106. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

107. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

108. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

109. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

110. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

111. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

112. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

113. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Domu.

114. Društvo sv. Barbara, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Ferlič, 211 Sherman St. — Tajnik Matevž Leskovsek, box 547. — Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenskem

PRIMORSKO.

Seda slovenskih sirot in invalidov v Trstu.

Trst 25. avgusta, talijanske oblasti so ustavile podporo mnogim slovenskim družinam in sicer padlim vojakom in invalidom, če da niso podaniki Italije in da niso pristojni v Trst. Takih družin in invalidov je okrog 300. Navezani so na podporo tržaških Slovencev.

Tržaški izgredi pred sodiščem.

Trst, 26. avgusta. Pred tukajnjim vojaškim sodiščem se še vedno nadaljujejo razprave zaradi izgredov dne 3. in 4. t. m. V soboto sta bila obojena: 20 letni Josip Brusič na 3 mesece zapora, zaradi besede: "Pustite me, da uhijem te karabinerje! Živela revolucija!" Ivan Schollan, slično na 3 mesece zapora. — Oproščen je bil trgovec Francesco Baldi, blivši tržni nadzornik v Florenci. Ta je zavplil: "V Ljubljani se živi boljše, nego v Italiji!" — Včeraj sta bila obojena Nikolaj Ercegovac na tri mesece ječe in Mirko Lorenzini na dva meseca ječe zaradi izjav: "Italijanski nasilniki Treba je vladlo spremeniti! V 15 dneh jih vrzemo ven!"

Nov zločin Italijanov. Sušaške "Primorske Novine" poročajo, da Italijani na Reki popisujejo sloško deco. Za vsakega otroka vprašajo, v katero šolo hodi. Družinam, ki posiljavajo svoje otroke v hrvatske šole, odrekajo potem aprovizijo. To so pač zadnji omenogli izbruhi italijanstva proti slovenskemu prebivalstvu na Reki.

Rešitev jadranskega vprašanja. "Nazione" poroča iz Milana: Ne kaže oseba, ki je prišla čez Šveico v Milan, zatrjuje, da se bo jadransko vprašanje kmalu rešilo z obostreškim zadoščenjem. Rešitev bi bila ta: nevtralizacija ozemlja severovzhodno mesta Reke, to je med železniško progo Reka Št. Peter in Smežnikom, v tem ozemlju bi se nahajali kraji: Kastav, Lipa, Jelšane, Bistrica, Klana, Zagorje in Št. Peter. To bi uporabljala zveza narodov. V slučaju vojne med Italijo in Jugoslavijo, bi ta pas zasedla Italijo, da se more tako boljše kriti Reka. Anekseja mesta Reke in obali zahodno do Voloske k Italiji. Nevtralizacija reške luke, ki bi bila upravljalna od zvez narodov. Nadalje bi pripadali k Italiji vsi otoki v Kvarneru, otoki pred Šibenikom in pred Zadrom in kovčulanski otoki. Italijanska uprava v Zadru in Šibeniku z majhnim zaledjem. Razpravlja se o Trogijah v Splitu, ki naj bi jih zadebla ista usoda kakor Zader in Šibenik.

Jugoslaviji bi pa pripadalo: celo hrvatska obal ob Bakarja do Oravača; Bukovica, ozemlje med Benkovacem. Demišem. Sinjem in Omišem; celo južna Dalmacija od Omiša do Lastve. Italija bi dobita odškodnino v Afriki in Mali Aziji.

Informator ne ve povedati, kaj naj se razume pod "italijansko upravo" nad Zadrom in Šibenikom.

Slovenski zarod v Trstu. Na občinskih ljudskih šolah v Trstu je bilo vpisanih 5216 otrok, na zasebnih šolah Ciril-Metodove družbe 2524 otrok. Na pripravnici za srednje šole 210. Na nemških ljudskih in mesičanskih šolahih 1190 otrok. Nekaj jih je bilo na laških šolah. Skupno preko 10.000. Na srednjih šolah 691 dijakov. Na strokovnih šolah par sto. Na občinskih šolah se je poučevalo le par mesecev. Šole družbe sv. Cirila in Metoda so zaprte, istotako srednje šole. Te številke nam jasno kažejo, da Lah slovenskega življa ne bo ugonobil. Naš rod ob Adriji je cilj in jak. Nastala je irenta, ki bo še delala našim zakletim sovragom resne preglavice. Naš rod ne bo poginil, četudi ga Lah s silo hočejo zatreli.

Proti boljševizmu. Reka, 15. avgusta. ("Nazione"). V Jugoslaviji se vrše čim dalje tem strožja preganjanja boljševiškega življa. Pred kratkim je vladu zatrla list "Istino", glasilo levicarskih socialnih demokratov v Zagrebu, in glasilo futuristov, "Plamen". Ob tej priliki je vredno pripomniti, da je v Italiji futurizem na čelu nacionalističnih strank, tu pa na čelu boljševiškega gibanja. Kakor poroča "Slovodna Riječ" se bo vršila v Zagrebu velika razprava proti boljševiškim agitatorjem na podlagi obširnega leninovskega propagandnega gradiva, kiso ga razkrili pred kratkim. Isti list protesti-

ra proti aretaciji nekaterih vplivnih socijalnodemokratičnih voditeljev, kateri se obdolžujejo, da so organizirali boljševiško agitacijo.

VELIČASTEN MANIFESTAČNI TABOR V SINCI-VASI.

Koroška manifestira za Jugoslovijo.

Ne pod Italijo, ne pod Nemško Avstrijo! Ne upogljiva volja koroških Slovencev.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Sinčavas, 15. avg. ob 14. uri. Točno ob tričetrt na deveto uro je prisopil z zelenjem in s slovenskimi zastavicami okinčan, nabito poln, poseben vlak med postanjem topičev in ovacijskim zbranega občinstva na kolodvor v Sinčavasi, kjer ga je pričakoval general Maister z veliko množico ljudstva. Med igranjem "Lepe naše domovine" so izstopili izletniki in društva predvsem sokolska z zastavami, nakar se je začel pomikati veličasten sprevod z 15 zastavami skozi Sinčovas proti prostoru, ki je bil namenjen za tabor. Na bogatih okrašenih vozeh so se peljali bližnji in daljni oklicani. Zbral se je nad 8000 naroda. Topiči so grmeli in oznavljali v prekrassen poletni dan, da koroški Slovenec trdnod odločen dvigniti svoj glas, da se za vedno združi z materjo Jugoslavijo.

Na prostranem travniku je bil postavljen altar in govorniški oder, na visokih milajih pa so plapolne ponosno jugoslovanske trobojnike. Točno ob 10 uri je prišel prevzeten ljubljanski vladika vspremstvo generala Maistra. Navdušeni živoklici so pozdravljali oba. Knezoškof je opravil tihomaz med katero je pel oddelek Glasbene Matice ljubljanske in svirala vojaška godba. Po maši se je pela državna himna, nakar se je otvoril tabor.

Vsi govorniki — general Maister knezoškof Jeglič podžupan dr. Triller poslanec Grafenauer, gdje dr. Piskernik dr. Ravnik iz Celoveca in vojak Pavliča so predvsem izjavili, da je vsak Jugoslovian prepričan, da bo koroški Slovenec glasoval za Jugoslavijo nezgodil iz gospodarskih razlogov, ker je v Jugoslaviji boljše nego v Nemški Avstriji, ampak tudi iz nacionalnega prepričanja, ker mu tako veleva njegovo slovensko srečo, ki mu ga Nemec kljub nezaslišanemu nasilju ni mogel zastrupiti. Vsa množica je z velikim navdušenjem sledila posameznim govornikom. Veličastno zborovanje se je prekinilo ob pol 13 uri in se je popoldne nadaljevalo, ker je bilo priglašenih še 14 govornikov.

Med udeleženci tabora so bili zastopani vsi kraji Slovenske predvsem Sokol, Orel, Glasbena Matica itd. Na taboru je manifestirala tako celo Slovenija za ujedinjenje Korotana z Jugoslavijo.

Sinčavas, 15. avg. ob 18. uri.

Nepregledna množica koroških Slovencev in bratov iz vseh delov Slovenije je sprejela enoglasno sledetečo rezolucijo:

Mirovna konferenca v Parizu je pri določanju naših mej na koroške Slovence neprisiljeno udarila s težkim udarcem. Zato je Narodni svet za Koroško kjer prostoizvoljeni in priznani reprezentant vseh koroških Slovencev sklical na dan 15. avgusta v Sinčivasi na Koroškem velik tabor, kjer dvigajo Slovenci svoj glas, k sledetčim rezolucijam:

1. Najstreje protestiramo, da je mirovna konferenca vsled nepoznanja naših razmer ali pa pod pritiskom naših sovražnikov vzeta za podlago svojim odločitvam avstrijsko uradno ljudsko štetje, ki je bilo povsod na škodo Slovnom, povsod potvrdjeno, nikjer pa tako krivljivo kakor ravno na Koroškem. Odločno ugovarjam, da se nam velik del slovenskega ozemlja — tako Ziljska kakor Kanalska dolina — kратkomalo iztrga in da se nam hočejo tudi ostali del, ki je vzdolj stoltnemu si stematičnemu ponemčevanju še vedno ohranil pristno slovenski znacaj, prisoditi še potom plebiscita, ki je za nas ravno tako krivljen, kakor bi bil krivljen za Alzacio-Lorenzo, ali pa te se je že za sporno ozemlje plebiscit uveljavil, kakor bi bil pravčen za našo Gorisko, Trst, Istro in Dalmacijo.

2. Slovesno izjavljamo, da smo

se vedno zavedali kot bistveno enaki del Slovencev, s katerimi hočemo združiti deli vsake usodo.

3. Svečano proglašamo svojo neupogljivo voljo, da ne maramo priti ne pod Nemško Avstrijo, ne pod Italijo, ne pod Nemčijo, temveč edino pod našo, od nas in od vseh naših bratov izvoljeno Jugoslavijo, kjer bo združen ves naš troimeni narod.

BELGRAJSKE VESTI.**NAŠE MEJE V BAČKI.**

(Izvirno poročilo "Slovencu.")

Belgrad, 21. avgusta. Vrhovni svet-mirovne konference v Parizu je določil meje našega kraljestva v Bački. Meje se začne pri Tisi in gre po črti ki je glavna smer od izhoda proti zapadu južno od Reške, kjer preide železniški progo Suhottiso Kis-Kun-Halas 3 km južnozahodno od postaje Kelebija. Vzhodno od postaje Csík se črta obrne proti severozahodno, zapadno pa sekra progo Subotic-Baja na 1 km in gre vzhodno od postaje Kikerija, od kjer gre na reko Kigyos in njenim kolenu 4 km proti vzhodu. To je severovzhodno mesto Bač-Madarasa in v tukaj po dolini te reke proti zapadu in teče do Rigyleze, tako da ostane to selo v naši državi. Na to gre zopet proti dolini reke Kigyosa do 8 km južnozadno od železniškega križišča pri Rigyelci, od tod zopet proti zapadu južnozadno med vaceema Srantova in Bereg in preseka glavni rokav Donave, 8 km od višine 169. Kiskoszeg.

Vsi plebisciti se morajo izvršiti do 1. aprila 1920.

Belgrad, 16. avg. (Izv. por.) "Le Temps" poroča, da je vrhovni svet sklenil, da morajo biti neuske meje do 1. aprila 1920 končane. Do takrat se morajo izvršiti tudi vsi plebisciti, ki jih bodo vsebovali mirovne pogodbe.

Mirovno stanje naše vojske. — "Demokracija" javlja, da bo mirovno stanje naše vojske še 40.000 vojakov in rekrutov. V to število niso vsteti orožniki, carinski stražniki in obmejne straže. To število je določeno od mirovne konference v Parizu.

Kurz pri izplačevanju carine. Belgrad, 13. avgusta. Pri izplačevanju carine se računa kurs od 1. avgusta 1919 naprej kakor sledi: 100 K v zlatu = 420 K v papirju = 140 K ali dinar v srebru = 19 dollarjev 40 cents = 116 francoskih frankov = 182 shillingov 10 pence = 143 lir ital. = 95 švicarskih frankov = 112 draham 50 lepta.

Skupni vojni stroški. "Echo de Paris" poroča: Finančni minister Klotz je naznani v zbornici komisije za mirovne pogodbe, da so znašali skupni stroški za vojne 1.005 miljard frankov, in sicer pri centralnih državah pa 305 miljard.

Stranka v narodnem predstavništvu. Narodno predstavništvo šteje danes 288 narodnih poslancev. Porazdeljeni so v 16 skupin z 12 konstituiranimi klubami in 4 nekonstituiranimi skupinami. Konstituirani klub so: 1. Radikalci (Pasič — Protič), z Aleksem (Priboičevič — Kramer) z dr. Smoladko in dr. Čigrinjo 74 člakov. — 3. Narodni-Starčevičani (dr. Laginja, dr. Pavelič), z dr. Lorkovičem in drugimi 27 članov. — 4. Samostalsci (Ljubo Davič — Draškovič) brez Jaša Prodanovića 25 glasov. — 5. Jugoslovanski (dr. Korošec) 19 članov. — 6. Socialistična (Korač) brez Lapčeviča 11 članov. — 7. Neodvisno-demokratični (dr. Medeckovič — dr. Peleš) 7 članov. — 8. Nesocialistični liberalci (dr. Veljkovič) 8 članov. — 9. Neodvisno-radikalni (radikalni disidente) dr. Draža Pavlovič — Marko Trifkovič 6 članov. — 10. Nacionalistični liberalni (Rimarc) 6 članov. — 11. Napredni (brata Marinkovič) 6 članov. — 12. Bunjevačko-šokaško-Slovaški (dr. Blaško Rajič) 5 članov. — Nekonstituirane manjše skupine so: 1. Črnoorci 9. — 2. Ne ve se, kateri skupini ali stranci da pripadajo (Trumbič, Trešč-Patičić, Banjanin) 7 članov. — 3. Republikanci (Jaša Prodanovič) 4 člane. — 4. Dragiša Lapčevič — Zgoraj imenovanih 12 klubov šteje 267 članov, izven kluba 4 skupine z 21 člani, skupaj 288 poslancev.

1. Najstreje protestiramo, da je mirovna konferenca vsled nepoznanja naših razmer ali pa pod pritiskom naših sovražnikov vzeta za podlago svojim odločitvam avstrijsko uradno ljudsko štetje, ki je bilo povsod na škodo Slovnom, povsod potvrdjeno, nikjer pa tako krivljivo kakor ravno na Koroškem. Odločno ugovarjam, da se nam velik del slovenskega ozemlja — tako Ziljska kakor Kanalska dolina — kратkomalo iztrga in da se nam hočejo tudi ostali del, ki je vzdolj stoltnemu si stematičnemu ponemčevanju še vedno ohranil pristno slovenski znacaj, prisoditi še potom plebiscita, ki je za nas ravno tako krivljen, kakor bi bil krivljen za Alzacio-Lorenzo, ali pa te se je že za sporno ozemlje plebiscit uveljavil, kakor bi bil pravčen za našo Gorisko, Trst, Istro in Dalmacijo.

2. Slovesno izjavljamo, da smo

"flu" ne sme prekoraci!

Gовори se, da je "flu" gotova tekoča jesen in prihodnjo zimo. Lančko leto je umrl za influenco izvanredno ali toliko žrtev, da jih celo vse grozote minule svetovne vojne ne prekaže. Vsled tega se nujno priporoča, da se vsi oklenejo znanega vojnega gesla: Ne sme prekoraci!

Zdravstveni komisarij iz vseh večjih mestih že zdaj svajajo ljudstvo in ga silijo v boj proti tej bolezni. Na tega bližajočega sovražnika naletite lahko brez vsega strahu, če boste pazili na svoje zdravje s tem, da imate vedno redno čiščenje črevesja in da skrbite za redno prebav. Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino je v to svrhu najbolj zanesljivo zdravilo. Isto pospremite delovanje v črevesju in prebavu ter utruju ves notranjiistem. Imejte vino vedno doma pri rokah, pa tudi Trinerjevo grenko "tonik", ki je izbrana če vas napade vročica in mrzlica, ali če trpite vsled ponovnih napadov influenze. Ta zdravila dobite v vseh lekarjah. — Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

(Copyright by Jos. Triner Co., Chicago, 1919)

“flu” ne sme prekoraci!

Zdravstveni komisarij iz vseh večjih mestih že zdaj svajajo ljudstvo in ga silijo v boj proti tej bolezni. Na tega bližajočega sovražnika naletite lahko brez vsega strahu, če boste pazili na svoje zdravje s tem, da imate vedno redno čiščenje črevesja in da skrbite za redno prebav. Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino je v to svrhu najbolj zanesljivo zdravilo. Isto pospremite delovanje v črevesju in prebavu ter utruju ves notranjiistem. Imejte vino vedno doma pri rokah, pa tudi Trinerjevo grenko "tonik", ki je izbrana če vas napade vročica in mrzlica, ali če trpite vsled ponovnih napadov influenze. Ta zdravila dobite v vseh lekarjah. — Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

“flu” ne sme prekoraci!

Zdravstveni komisarij iz vseh večjih mestih že zdaj svajajo ljudstvo in ga silijo v boj proti tej bolezni. Na tega bližajočega sovražnika naletite lahko brez vsega strahu, če boste pazili na svoje zdravje s tem, da imate vedno redno čiščenje črevesja in da skrbite za redno prebav. Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino je v to svrhu najbolj zanesljivo zdravilo. Isto pospremite delovanje v črevesju in prebavu ter utruju ves notranjiistem. Imejte vino vedno doma pri rokah, pa tudi Trinerjevo grenko "tonik", ki je izbrana če vas napade vročica in mrzlica, ali če trpite vsled ponovnih napadov influenze. Ta zdravila dobite v vseh lekarjah. — Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

“flu” ne sme prekoraci!

Zdravstveni komisarij iz vseh večjih mestih že zdaj svajajo ljudstvo in ga silijo v boj proti tej bolezni. Na tega bližajočega sovražnika naletite lahko brez vsega strahu, če boste pazili na svoje zdravje s tem, da imate vedno redno čiščenje črevesja in da skrbite za redno prebav. Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino je v to svrhu najbolj zanesljivo zdravilo. Isto pospremite delovanje v črevesju in prebavu ter utruju ves notranjiistem. Imejte vino vedno doma pri rokah, pa t

:: ZNAMENJE ŠTIRIH ::

Londonska povest.

Angleški spisal A. Conan Doyle. Poslovenil D. B-t-n.

(Dalje.)

Zdelen se mi je, da govorim resnico, da bi bil takoj mrtev, če le količaj zavijem, to sem lahko bral v očeh mojih napadale. Zato sem torej molčal in pričakoval, kaj pravzaprav hočeta od mene.

"Poslušaj me, sabih," pravi Abdulah Khan, ki je bil vecji in močnejši, "ali nama pomagaj, ali pa boš za vselej umolknili. Stvar je prevažna, ni časa premišljevati. Z dušo in s telesom se nama vdaj in prizesi zvestobo pri svojem krščanskem Bogu, ali pa vrževa še to noč tvoje truplo v jarek pred trdnjavno ter zbeživa rajški s svojim bratom v vstaško armado. Srednje poti tukaj ni. Kaj si boš torej izvolil? — smrt ali življenje? Samo tri minute imaš časa za prevdarek; kajti vse se mora izvršiti, predno se vrne patrolja."

"Kako naj se odločim," sem odgovoril, "predno vem, kaj od mene zahtevata? — To vama pa povem: če gre za varnost trdnjave, se ne menim z vama: če je to, me lahko kar zaboda — pri tej priči."

"Trdnjave se ta stvar ne tiče nič," pravi Khan, "midva zahtevava od tebe samo to, da moraš zabogateti. Saj zaradi tega prihajajo tvoji rojaki k nam. Če hočeš z nama sodelovati, ti prisegava pri tem svetlem nožu in s trikratno prisojo, ki jo še noben človek našega rodu ni prelomil, da doboš tudi ti od plena, kar ti gre. Četrtna zaklada bodi tvoja. S tem boš gotovo zadovoljen."

"Kakšen zaklad pa je to?" sem vprašal, "jaz nimam čisto nič proti temu, da bi obogatel, samo povej mi, kako se more to zgoditi?"

"Ali torej prizeseš pri kosteh svojega očeta, pri časti svoje matere in pri križu tvoje vere, da se ne boš nikdar, niti sedaj, niti pozneje, vzdrignil zoper naju ter načut?"

"Da, priserežem," sem odgovoril nato, "če le ne nameravate kaj proti trdnjavni."

"Tedaj pa tudi midva prisegava, jaz in moj tovariš, da dobis četrti del zaklada, ki ga bomo razdelili pošteno med nas štiri."

"Saj smo vendar samo trije," sem rekel.

"Dost Akbar mora tudi dobiti svoj delež. Lahko ti povem vso zgodbino, medtem ko tukaj čakamo. — Stopi tja k vratom. Mohamed Singh in naznani nama, kadar pridejo! — Vem, da prizega veže tudi tujee, in da se torej smeva zanesti na te, sabih. Poslušaj torej, kaj ti imam povedati: v severnih pokrajini živi knez, ki je silno bogat, četudi je njegova dežela majhna. Mnogo je pododaval po svojem očetu, še več pa si je sam nagradil. Ima nameč to lepo lastnost, da denar spravlja na kupe, ne da bi ga vžival. Ko je nastal upor, je hotel biti prijatelj volkovom, pa tudi jagnjetom — prijatelj domaćim in Angležem. Kmalu pa se mu je zazdele, da domaćini zmaguejo, kajti po celi deželi se je slišalo o porazih in nesrečah Evropejcev. Knez pa je bil priden, svoje načrte je urenil tako, da mu mora ostati vsaj polovica bogastva, naj se potem pripeti, kar hoče. Vse zlato in srebro je hranil v oboku svoje palače; najdragocenejše kamene in najredkejše bisere, ki jih je imel, pa je hranil v železne zaboji, katerega je izročil svojemu najzvestejšemu služabniku. Ta naj bi torej, preoblečen v kupec, zaklad primezel v trdnjavno Agro, ter ga ondi shranil toliko česa, dokler ne nastane zopet mir v deželi. Če zmagajo vstaši, bo sicer ob bisere, pa obdrži vsaj svoje zlato, če pa premagajo Angleži, tedaj so rešene vse dragocenosti. Tako je računil. — Ko pa je svoje bogastvo tako lepo uredil, se je pridružil domaćinom, ker so bili ob njegovi meji močni. Potematem, kakor sam vidiš, sabih, je postal njegovo imetje po pravici last onih, ki so ostali zvesti svoji zastavi."

Ta navidezni kupec, ki potuje pod imenom Ahmet, je sedaj ravno v mestu Agri in želi priti v trdnjavno. Za svojega popotnega tovariša si je izbral mojega polbrata Dost Akbara, ki ve za vse njegove skrivnosti. Dost Akbar

zdaj ne desno, kakor miška, ki pokuka iz svojega skrivališča. Mraz me je spreteleval ob misli, da ima biti tale človek umorjen, toda spomnil sem se zaklada in sreči mi je postal trdo kakor skala. Ko je zagledal moje belo oblike, je veselj vzkliknil in skočil k meni.

"Varuj me, sabih," je rekel, "pomagaj nesrečnemu kupcu Ahmetu. Veliko delež sem prehodil, da bi našel v mestu Agri varno zavetišče. Oropali so me, pretepači in zmerjali, ker sem priatelj Angležem. Blagoslavljena budi noč ki mi prinaša varstvo in rešitev — meni in bornemu mojemu imetju."

(Dalje prihodnjic.)

nama je obljudil pripeljati ga nočnojo noč pred ena izmed stranskih vrat in v ta namen si je izbral naša. Tukaj ga torej pričakujeva, jaz in Mohamed Singh. Kraje je samoten in nihče ne ve nič o njegovem prihodu. Nihče ne bo popraševal po kupe Ahmetu, mi pa si bomo zaklad bogatega kneza med seboj razdelili. Kaj praviš k temu, sabih?"

Jaz sem odgovoril: "V moji domovini velja človeško življenje sploh kot sveto in nedotakljivo. Toda stvar postane drugačna, če kroginkrog besne poboji in vidiš umor in uboj takorekoč za vasakiom ogrom; v takem slučaju se pa razmere spremene." Tako nekako sem govoril, kakor ser s seboj. Nič mi ni bilo na tem, ali kupec Ahmet živi ali umrje; zato sem začel med Abdullahovim pričedovanjem misliti na zaklad in zdelo se mi je, kako lahko zopet pride do sreče, kako bodo strmeli sorodniki, če se njih "magopridne" s polnimi žezi zlata povrne domov.

In že sem bil zadovoljen s tem predlogom; toda črnec, ki je menil, da se ne morem odločiti, je sili vedno bolj v me. "Pomisli, sabih," mi je rekel, "če pride ta mož poglavaru trdnjave v roke, ga bodo gotovo obešili ali ustrelili, njegove dragocenosti pa bo spravila vlada, tako, da od tega ne bo nikče nič dobil. No, če pa pride v naše roke, zanj bi potem tudi mi ne poskrbel nadalje? Dragocenosti se dajo ravno tako lepo spraviti pri nas, kakor v državnih blagajnkah. Zaklad je že tako velik, da po njem lahko postanemo vsi bogati in imenitni možje. Nihče pa ne more izvedeti kaj o tej stvari, kajti tukaj smo ločeni od celega sveta; vse je ugodno za nas. — Torej na dan z besedo, sabih, hočeš pomagati ali pa te morava imeti za svojega sovražnika?"

"V vajinih rokah sem, z dušo in s telesom," sem odgovoril.

"No to je lepo," je zaklical Khan ter mi vrnil orožje. "Kakor vidiš, ti midva zaupava; ti boš stal mož-beseda in tudi midva nebova prelomila svoje prisoje. Sedaj pričakujemo samo še mojega polbrata in kupea."

"Ali ve polbrat, kaj nameravata storiti?" sem vprašal.

"Ves načrt si je izmisliš on sam. Sedaj pa pojdiva zopet k vratom, da bomo z Mohamedom Singhom stražili."

Dež je curkoma lili, kajti bili smo ravno v začetku deževne dobe. Črni težki oblaki so pokrivali nebo in niti za lučaj daleč se ni videlo. Tik pred našimi vrti je bil globok jarek, v katerem se je pa bila voda že tupatama posušila, tako, da se je lahko prišlo na drugo stran. Čudno mi je bilo pri sreu, ko sem stal s tem divjima Indijancema ter čakal moža ki se je bližal svoji smrti.

Naenkrat zapazim onstran jarka brlečo svetlik. Zdaj pa zdaj se je skrila za kak gricek ter se kmalu zopet pokazala, vedeni bližje in bližje.

"Tukaj sta', sem zaklical.

"Poklici ga sabih, kakor po našadi," mi je pošepetal Abdullah: "ne napravljaj mu nikakega strahu. Pošli ga samo z nama nočer: ostalo izvršimo mi, medtem ko boš ti stal na straži. Imej torej svetliko pripravljeno, da bomo ga gotovo videli, da je pravvi."

Medtem se je luč približevala vedno bolj in bolj ter je zdaj in zdaj nekaj obstala in se je zopet pomikala dalje, dokler nisem onstran brega zapazil dveh temnih postav. Pustil sem jih da sta zlezla v jarek, pregazila gostoblate ter pripelzala že skoro do vrat.

"Kdo je" sem zaklical z nizkim glasom.

"Dobar prijatelj," je bil odgovor. Odkril sem svojo svetliko in svetel žarek se je razlil čez oba. Prvi je bil velikanski črnec s črno brado, ki mu je segala skorod pasu, drugi pa je bil majhen, debel in okrogel možiček, ki je imel rumen turban in kovček v roki ovit z nekim pregrinjalom. Videti je bilo, kakor da se od strahu trese po vsem životu; roke so se mu tresle, kakor da ima mrzlico, in svojo glavo z majhnimi bližčimi očmi je obračal zdaj na levo,

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Dobro zdravilo za žene.

To je kar se lahko reče eno od najbolj znanih priprav, ki se jih morajo poslužiti trpeče žene in dekleto kot sredstvo za hitro in trajno odpomor v svojih izkušnjah nerodnosti, ki se tičejo svojega spola. Imo tega zdravila je

Severa's Regulator

(Severov Regulator) in prostor kjer ga dobite je v vseh lekarnah. Seveda morate zahtevati pravega in odkloniti vse ponaredbe, kajti le na način se lahko sigurni da dosežete najboljši in najhitrejši uspeh. Cena \$1.25 in 5c davač.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

PROŠNJA.

Rojake v Kansas City, Kans. in okolici uljudno prosimo, da izvolijo uredništvo "Glasila" naznani področnosti o pokojnem rojaku Ivan Tomec (Thomas).

Navedeneč je delal v Kansas City, Kans. Umrl je meseca marca, ali aprila 1. 1918; doma je bil v Osilnici, okraj Kočevje na Kranjskem.

Njegova žena bi rada zvedela, če je njen pokojni mož spadal h kaki Jednoti in če je zapustil kaj denaro?

Uredništvo "Glasila" K. S. K. Jednote, 1951 W. 22nd Pl. Chicago, Ill.

POTREBUJEMO PRODAJALKO

v pekariji, ki ume slovensko in angleško. Dobra, lahka in stalna služba. — Vprašajte pri:

Majcen in Gyura, 3604 Ogden av.

Chicago.

ROJAKOM NA ZNANJE!

Prihajajo zopet dolgi jesenski in zimski večeri. Da se Vam pa ne bo treba dolgočasiti, ko bo pričela burja briti, si naročite že sedaj krasen roman "Milijonska nevesta", ki izide ta teden že v 20. zvezku in stane zvezek samo 12 centov.

Rojaki! Sezite torej po tem zabavnem čtvetu, ki se dobi pri:

JOSEPH TOMIC,
2424 So. Harding Ave.,
Chicago, Ill.

KIŠTE V STARO DOMOVINO.

Ako hočete, da dospe pošiljatev nepoškodovana do kraja, je glavno, da je dobro, zapakovano. Jaz znam kako more biti to delo izvršeno. Obrnite se do mene. Jaz Vam budem to brezplačno naredil, ako hočete tudi blago za oblike, čevlje in drugo poslati, jaz vam to preskrbiti po najnajši cenai. Natančne informacije dobite v moji trgovini. Rojaki izven Chicago pišite za pojasnila.

Ivan Gottlieb,
1821 W. 22nd St.,
Chicago, Ill.
Telefon: Canal 3073

Marija Sluga
1810 W 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 4739
izkušena in z državnim dovoljenjem
potrjena
BABICA
se učiljudo priporoča slovenskim in hrvaškim ženam
in otrokom Slovenske

RAZVESELITE SVOJCE V STARI DOMOVINI!

Kdor hoče poslati zabolj (kišo) blaga sorodnikom v staro domovino, da jo bodo dobili še pred Božičem, naj to storiti najkasneje do 15. oktobra. Zabolj mora biti do tega dne v moji pisarni, ker tedaj bo šla vsa pošiljatev naprej. Prazne zabolje prodajam po lastni ceni. Vsa pojasnila o tej pošiljatvi dajem rade volje na osebna, ali pismena vprašanja.

DENAR POŠILJAM V STARI KRAJ.

Danes velja K 1000 — samo \$27.50.

Izdajam čeke na Ljubljansko kreditno banko, katerega lahko pošljete s pismom vred svojcem v staro domovino.

JOHN ZVETINA

1726 SO. RACINE AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon: CANAL 4503.

Vogal 18. ceste.

IŠČETA SE

brata Josip in Franc Marinčič, doma iz Št. Vida.

Za natančneje obvestilo naj se obrneta na

Rev. Vincent Bozja.
Shakopee, Minn.

MATIJA SKENDER

JAVNI NOTAR

ZA AMERIKO IN STARI KRAJ

5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Sprejema Tožbe, dela Pooblastila, Kupne pogodbe, Potne Liste (PAŠOŠE); Iztrija dolgov tukaj in v starem kraju.

Izvršuje VSA v Notarsko stroko spadajoča dela že polnih 10 let na istem mestu.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoraj že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega veroča, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in članjanje od strani številnih odjemalcev. Malo povrašanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo proti draginju na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povrašati. Vsek prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginjo v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nj.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vseh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povrašenih in spočetih v želodevu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino včisti želodec in odstrani iz notranjih drobovja vse nabrene nepotrebe in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlatoravnih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakorin nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grénke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadavi zbasanosti, nepravilnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabote, kakor tudi v želodnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembri kitij ali ruderje in druga delavnice, ko delajo in vdihajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprcenljivo vrednost. Dobite ga v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT